

Numer standardu: ZKZSE/5/2017		STANDARD Postępowanie z zabawkami w komórkach organizacyjnych ZOZ Oświęcim	
Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych i Epidemiologii		Data opracowania: 28.07.2017.	Data wdrożenia: 15.08.2017.
Strona 1 / 4 strony			
Opracował (stanowisko, podpis) Pielęgniarki epidemiologiczne: mgr Małgorzata Jakubiec – Zborowska mgr Marzena Pasko 		Uzgodnił: -	Zatwierdził: Z – ca Dyrektora ZOZ Oświęcim Dr n. med. Andrzej Jakubowski
Traci moc standard nr ZKZSE/1/2015 z dnia 29.07.2015r. w sprawie: Postępowanie z zabawkami w komórkach organizacyjnych ZOZ Oświęcim.			
Cele standardu: 1. Bezpieczeństwo dzieci korzystających z zabawek. 2. Profilaktyka zakażeń krzyżowych, w tym zakażeń szpitalnych. 3. Edukacja rodziców / opiekunów dzieci w zakresie użytkowania zabawek podczas hospitalizacji dzieci.			

TREŚĆ STANDARDU:

I. DEFINICJE:

Zabawki miękkie – są to zabawki pluszowe lub z tkanin, które poddawane są dekontaminacji wyłącznie w procesie prania (dezynfekcji termicznej).

Zabawki twarde – są to zabawki z tworzyw (typu plastik, metal, drewno, guma itp.), które poddawane są dekontaminacji przez przetarcie lub spryskanie preparatem dezynfekcyjnym lub zanurzenie w preparacie myjąco-dezynfekcyjnym.

Dekontaminacja – proces obejmujący szereg następujących po sobie czynności (dezynfekcję, mycie, suszenie, sterylizację) celem uzyskania wymaganego poziomu czystości mikrobiologicznej.

Czystość mikrobiologiczna dla zabawek wymaga przeprowadzania procesów dezynfekcji, mycia, suszenia.

II. INFORMACJE OGÓLNE:

Zabawki używane przez dzieci to potencjalne źródło patogennych drobnoustrojów !

Małe dzieci nie mają wyrobionych osobistych nawyków higienicznych oraz nawyków związanych z dbaniem o czystość otoczenia: nie myją rąk bez nadzoru, chętnie wkładają palce i różne przedmioty do ust, nie zachowują higieny przy oczyszczaniu nosa czy kaszlu. W związku z tym zabawki mogą zostać skażone drobnoustrojami patogennymi obecnymi w ślinie, wydzielinie dróg oddechowych, moczu, kale.

Poczekalnie w poradniach, izbach przyjęć oraz kącie zabaw w oddziałach pediatrycznych, to miejsca istotne epidemiologicznie, do których mają dostęp zarówno dzieci zdrowe i chore.

Zabawki mogą przyczyniać się do rozprzestrzeniania głównie bakterii i wirusów. Przekazywanie patogenów odbywa się w obu kierunkach : dłoń – zabawka.

Większym źródłem rozprzestrzeniania się patogenów są tzw. zabawki miękkie niż zabawki twarde.

Rolą personelu pielęgniarskiego jest zapoznanie rodziców / opiekunów dzieci z poniższym standardem.

Numer standardu	Tytuł	Data wdrożenia	Strona / stron
ZKZSE/5/2017	Postępowanie z zabawkami w komórkach organizacyjnych ZOZ Oświęcim	15.08.2017.	2 / 4

III. DOBÓR ZABAWEK DO UŻYTKOWANIA W KOMÓRKACH ORGANIZACYJNYCH ZOZ OŚWIECIM

1. Zabawki w miejscach ogólnodostępnych powinny być:

- nietoksyczne, o trwałej konstrukcji i gładkich brzegach,
- preferowane są zabawki o twardej, gładkiej, nieporowatej powierzchni (plastik, winyl, lakierowane lub malowane drewno, metal),
- nie zaleca się zabawek z dużą ilością małych otworów i ruchomych części ze względu na trudność w dokładnym oczyszczaniu,
- ze względu na bezpieczeństwo dzieci nie zaleca się zabawek z małymi elementami, sznurkami, wstążkami,
- zabawki powinny być łatwe do czyszczenia oraz wytrzymałe na dezynfekcję termiczną i chemiczną,
- zabawki miękkie (materiałowe, pluszowe, wypchane) nie powinny być umieszczane w miejscach ogólnodostępnych.

2. Darowizny zabawek dla dzieci hospitalizowanych:

a) zabawki miękkie:

- zabronione jest przyjmowanie zabawek używanych,
- dopuszcza się darowiznę z nowych zabawek pluszowych i z tkanin,

b) zabawki twarde:

- używane zabawki twarde przed przekazaniem dzieciom powinny zostać umyte i zdezynfekowane.

IV. OGÓLNE WYTYCZNE POSTĘPOWANIA Z ZABAWKAMI

1. **Miejsce do zabawy** w obrębie danej komórki organizacyjnej powinno zostać wyznaczone (oddzielna sala, fragment korytarza, część poczekalni).
2. **Sytuacje wymagające ograniczenia dzieciom dostępu do zabawek wspólnych:**
 - a) w izbach przyjęć i poradniach – zaleca się usunąć zabawki w okresie sezonowego wzrostu zachorowań na infekcje dróg oddechowych i przewodu pokarmowego,
 - b) w oddziale szpitalnym – w przypadku wystąpienia zachorowań epidemicznych:
 - dzieci izolowane nie mogą korzystać z kącia zabaw,
 - po ustąpieniu ogniska epidemicznego wszystkie zabawki muszą zostać poddane dekontaminacji.
3. Zaleca się systematyczną **kontrolę fizycznego stanu zabawek** oraz natychmiastowe usuwanie zabawek uszkodzonych czy zużytych.
4. **Korzystanie z zabawek wspólnych przez dzieci:**
 - nie zaleca się przenoszenia zabawek poza kącik zabaw,
 - z zabawek wspólnych nie powinny korzystać następujące dzieci:
 - * ze spadkami odporności (dzieci onkologiczne, z mukowiscydozą),
 - * chore zakaźnie,
 - * nosiciele lub dzieci zakażone patogenami alarmowymi.
5. **Korzystanie z zabawek indywidualnych:**
 - zaleca się ograniczenie ilości zabawek przyniesionych z domu do 1 – 2, dopuszcza się indywidualne zabawki miękkie,
 - nie jest wskazana wymiana zabawek indywidualnych między chorymi dziećmi,
 - zabawkami twardymi, książkami mogą wymieniać się jedynie dzieci starsze, potrafiące samodzielnie myć ręce,
 - zabawki indywidualne nie powinny być umieszczane w miejscach przeznaczonych do zmiany pieluch, ani zabierane do toalety,
 - rodzice powinni być poinformowani o konieczności umycia i zdezynfekowania zabawek tuż przed ich zabranie ze szpitala lub natychmiast po powrocie do domu (w przypadku zabawek miękkich o konieczności wyprania zabawki).

Numer standardu	Tytuł	Data wdrożenia	Strona / stron
ZKZSE/5/2017	Postępowanie z zabawkami w komórkach organizacyjnych ZOZ Oświęcim	15.08.2017.	3 / 4

Należy myć ręce przed i po korzystaniu z zabawek wspólnych (dotyczy to dzieci i ich opiekunów)

V. SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE POSTĘPOWANIA Z ZABAWKAMI

1. Przechowywanie zabawek:

a) codzienna segregacja zabawek wspólnych:

- w kącie zabaw powinny być wydzielone pojemniki oznakowane jako:
 - * „zabawki czyste” (poddane dekontaminacji, jeszcze nie używane przez dzieci w danym dniu),
 - * „zabawki brudne” (używane w danym dniu przez dzieci),
- w przypadku braku wydzielonych pojemników w obrębie kąca zabaw należy wyznaczyć obszary na czyste i brudne zabawki,
- pojemniki na brudne zabawki powinny być poza zasięgiem dzieci,
- zabawki często wkładane przez dzieci do ust lub w inny sposób skażone wydzielinami / wydaliniami - bezpośrednio po zakończonej zabawie należy umieścić w pojemniku „zabawki brudne”,
- zabawki z pojemnika „zabawki brudne” lub z obszaru na brudne zabawki - w miarę na bieżąco poddawać dekontaminacji,

b) przechowywanie zabawek czystych:

- w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu kurzem, najlepiej w zamykanych pojemnikach,
- nie zaleca się przechowywania zabawek w plastikowych torbach, oraz zabawek niedosuszonych po dekontaminacji,
- pojemniki lub szafki do przechowywania zabawek utrzymywać w bieżącej czystości.

2. Dekontaminacja zabawek ogólnodostępnych:

a) zabawki twarde:

- poddawać myciu i dezynfekcji chemicznej minimum 1 raz dziennie (na koniec dnia),
- zabawki użytkowane przez niemowlęta i małe dzieci należy czyścić bezpośrednio po zakończonej zabawie ze względu na duże ryzyko zanieczyszczenia śliną, wydzielinami z dróg oddechowych,
- mycie zabawek z użyciem wody i mydła,
- dezynfekcja zanurzeniowa zabawek z użyciem preparatu o szerokim spektrum działania, nietoksycznego dla dzieci, z następowym wypłukaniem w wodzie,
- zabawki użytkowane przez dzieci w obszarze izolacji wymagają ewentualnej dezynfekcji w preparatach chlorowych,
- dopuszcza się dezynfekcję zabawek przy użyciu alkoholowych chusteczek dezynfekcyjnych lub preparatu alkoholowego w rozprysku,
- tylko dokładnie osuszone zabawki mogą zostać umieszczone w pojemniku do ich przechowywania,

b) zabawki miękkie:

- wskazane jest dedykowanie zabawki jednemu dziecku,
- dekontaminację zabawek miękkich przeprowadza się poprzez dezynfekcję termiczną (pranie), w częstotliwości:
 - * co najmniej 1 raz w tygodniu,
 - * w przypadku widocznego zabrudzenia,
 - * bezpośrednio po zakończeniu hospitalizacji danego dziecka,
- w przypadku zanieczyszczenia organicznego zabawki (np. krwią), wskazane jest usunięcie zabawki,
- dzieci poddawane izolacji mogą korzystać wyłącznie z zabawek miękkich prywatnych,

c) przybory do rysowania (kredki, ołówki):

- zaleca się dezynfekcję z użyciem chusteczek alkoholowych bezpośrednio po użyciu przez dane dziecko,

Numer standardu	Tytuł	Data wdrożenia	Strona / stron
ZKZSE/5/2017	Postępowanie z zabawkami w komórkach organizacyjnych ZOZ Oświęcim	15.08.2017.	4 / 4

d) książki:

- książki zniszczone oraz zanieczyszczone organicznie natychmiast usunąć,
- książki wspólne użytkowane przez dziecko chore zakaźnie należy:
- * wyrzucić lub:
- * zdezynfekować okładkę książki chusteczką alkoholową i przekazać dziecku do domu.

3. Dekontaminacja prywatnego sprzętu elektronicznego (tablety, laptopy, gry elektroniczne, telefony komórkowe, itp.):

- przy wypisie do domu ww. sprzęt zdezynfekować przez przetrarcie niealkoholowymi chusteczkami dezynfekcyjnymi.

ADRESACI:

1. Naczelną Pielęgniarką
2. Pielęgniarką Przełożoną
3. Oddział Dziecięcy
4. Oddział Chirurgii Dziecięcej
5. Szpitalny Oddział Ratunkowy
6. Blok Operacyjny
7. Starszy inspektor ds. Infrastruktury
8. a / a